

majoră în educarea și formarea la elevi a atitudinilor și comportamentelor non-agresive. Asumarea cu responsabilitate și seriozitate de către școală a îndrumării din punct de vedere educativ a elevilor presupune confruntarea cadrelor didactice cu problemele cotidiene ale comportamentelor agresive și violente ale copiilor, generate de cauze concrete, precum: anturaj, familii dezorganizate, carențe educaționale, lipsa stimei de sine.

Educația în școală trebuie să vizeze ansamblul personalității elevului, urmărind să-i formeze nu numai orizontul cultural, ci și cel afectiv, emoțional, volitiv, atitudinal, să-i susțină eforturile, să-i lărgescă interesele, să-i determine progresiv orientarea și să-i optimizeze procesul de socializare.

BIBLIOGRAFIE

1. BLÂNDUL, VALENTIN, COSMIN. *Psihopedagogia comportamentului deviant*. București: Aramis Print, 2012.
2. CĂLINECI, MARCELA CLAUDIA; PĂCURARI, OTILIA ȘTEFANIA; STOICESCU, DANIELA, *Valori comportamentale și reducerea violenței în școală*. București: Educația 2000+, 2009.
3. JONES, V. & JONES, L. *Comprehensive Classroom Management: Creating Communities of Support and Solving Problems*. New York: Pearson Education, 2007.
4. NEAMȚU, CRISTINA. *Devianța școlară. Ghid de intervenție în cazul problemelor de comportament*. Iași: Polirom, 2003.
5. WALTERS, Jim; FREI, SHELLY. *Managing Classroom Behavior and Discipline*. Shell Education, 2007.

VALORIFICAREA METODELOR INTERACTIVE ÎN PREDAREA-ÎNVĂȚAREA PĂRȚILOR DE VORBIRE LA NIVELUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PRIMAR

*Popa Florentina, Școala Gimnazială Pr. Gh. Săndulescu, comuna Dragomirești, județul Neamț, România
doctorandă, UPS „Ion Creangă” din Chișinău
Valentina Ciobanu, dr., conf. univ.
UPS „Ion Creangă” dn Chișinău*

CZU:373.3.016:811.135.1'36

Abstract

This article addresses the issue of capitalizing on interactive methods in teaching-learning parts of speech at the primary level of education. In order to improve the results of primary school students, an investigation was conducted, which showed the effectiveness of modern methods in mastering grammatical concepts. The results of the investigation confirm that interactive methods facilitate the teaching-learning of parts of speech, develop the spirit of observation and streamline the formation of competence to apply grammatical concepts in communication through the personal effort of primary school students.

Key words: interactive methods, classical methods, parts of speech, morphological concepts, educational process.

În condițiile societății contemporane și ale modernizării sistemului de învățământ, tot mai frecvent constatăm că la predarea – învățarea părților de vorbire în clasele primare au prioritate metodele interactive.

În acest sens menționăm că s-au efectuat diverse studii cu referire la procesul de însușire a conceptelor gramaticale prin aplicarea metodelor moderne.

Actualmente se atestă, pe plan internațional și național, existența diverselor investigații cu privire la problema aplicării atât a metodelor clasice, cât și a celor interactive în procesul predării – învățării conceptelor gramaticale la nivelul primar de învățământ.

Referindu-ne la problema utilizării metodelor didactice la predarea părților de vorbire, menționăm că opiniile autorilor se diferențiază, unii dintre ei fiind adepți înflăcărați ai metodelor clasice, alții sunt susținătorii celor moderne.

Cei mai mulți autori, ce au abordat problema în discuție, optează pe combinarea metodelor clasice cu cele moderne, acestea asigurând realizarea cu succes a procesului educațional, dezvoltarea la elevi a gândirii conștiente, a spiritului participativ.

Ion Neacșu consideră că „educatorii sunt solicitați astăzi, în mod continuu, să promoveze învățarea eficientă. Și nu orice învățare eficientă, ci una participativ-activă și creativă” [4, p. 12].

Reieșind din diferite modalități de definire a metodelor interactive elucidate în literatura de specialitate (I. Cerghit, V. Mândăcanu, I. Neacșu, I. Bontaș ș.a.), sunt considerate metode interactive acele metode care sunt capabile să mobilizeze energiile elevului, să concentreze atenția, să-l facă pe elev să urmărească cu interes și curiozitate lecția, care să antreneze imaginația, memoria, gândirea etc.

Utilizarea metodelor activ-participative are ca finalitate stimularea elevilor de a interacționa, de a analiza, de a-și exprima propriile opinii, de a colabora în vederea realizării unor sarcini de învățare a părților de vorbire.

Plecând de la afirmația „învățământul modern preconizează o metodologie axată pe acțiune operatorie, deci pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenței, ale imaginației și creativității” [1, p. 182], putem evidenția dificultatea identificării unor metode didactice activ-participative în cadrul disciplinei limba și literatura română, unde conținutul științific nu permite interpretări, ca în cadrul orelor de literatură, care să influențeze implicarea activă a elevului.

Alegerea metodelor interactive pentru analiză gramaticală constă în faptul că ele trebuie să contribuie la trezirea inițiativei elevilor pentru „a descoperi” ceea ce trebuie să învețe. Principiul de bază al instruirii active este principiul participării directe-nemijlocite a elevului în procesul de învățare, care obligă învățătorul să asigure implicarea acestuia la obținerea performanțelor preconizate.

Se constată astfel că metodele alese sunt „în strânsă relație cu personalitatea învățătorului și gradul de pregătire, predispoziție și stilurile de învățare ale colectivului cu care lucrează” [4, p. 18].

Cadrele didactice trebuie să-și cunoască foarte bine elevii, pentru a înregistra progrese în învățare.

Modelul actual de organizare a procesului de predare – învățare a conceptelor gramaticale se bazează pe multiplicarea căilor de învățare prin acțiune directă. Acest tip de instruire prevede utilizarea metodelor care ar favoriza și ar urmări formarea competenței de aplicare a părților de vorbire în comunicare prin efortul personal al elevului din clasele primare. Un rol deosebit în această privință îi revine metodelor interactive ce se constituie ca element de bază în noile orientări didactice.

Emanuela Ilie susține că „în reforma învățământului se vehiculează tot mai des ideea de modernizare a metodelor didactice, modernizare ce are unele direcții prioritare: încurajarea metodelor și tehnicilor interactive” [3, p. 68].

În cadrul procesului de predare – învățare a părților de vorbire, metodele interactive vin să atragă elevii la discuții și cooperare, favorizând formarea competenței de aplicare a elementelor de construcție a comunicării în mesaje emise.

Metodele interactive conduc elevul din clasele primare treptat, pas cu pas, spre descoperirea unor definiții, sensuri, forme gramaticale. Astfel, aceste metode se constituie ca o operație ce contribuie la dezvoltarea creativității, gândirii, spiritului analitic și critic.

Emanuela Ilie menționează că „pedagogi recunoscuți apreciază că singurul criteriu care permite alegerea corectă a uneia sau altei metode de învățământ ar trebui să fie cel de natură pragmatică” [3, p. 69].

Preocupându-ne de problema valorificării metodelor interactive în predarea – învățarea părților de vorbire la nivelul primar de învățământ, ne-am propus să determinăm dacă cadrele didactice utilizează metodele interactive în procesul didactic la lecțiile de limbă și literatură română, dacă aplică metodele activ-participative la însușirea conceptelor morfologice și care sunt cele mai eficiente metode ce contribuie la formarea competenței de aplicare a conceptelor gramaticale în comunicare.

În acest scop am realizat un chestionar pe care l-am aplicat pe un eșantion de 20 de cadre didactice și 20 de părinți de la Școala Gimnazială Pr. Gh. Săndulescu, comuna Dragomirești, județul Neamț, România. Chestionarul aplicat a inclus cinci itemi:

Analizând datele obținute în rezultatul chestionării celor 20 de cadre didactice din învățământul primar și 20 de părinți din județul Neamț, constatăm că la **Itemul 1**: „*Cadrele didactice utilizează metode activ-participative la predarea părților de vorbire?*”, 70% dintre cadrele didactice evaluate și 60% dintre părinții supuși chestionării susțin că aplică foarte frecvent metodele interactive la însușirea părților de vorbire, iar 30 % dintre cadrele didactice și 40% dintre părinți afirmă că aplică frecvent aceste metode la predarea – învățarea părților de vorbire.

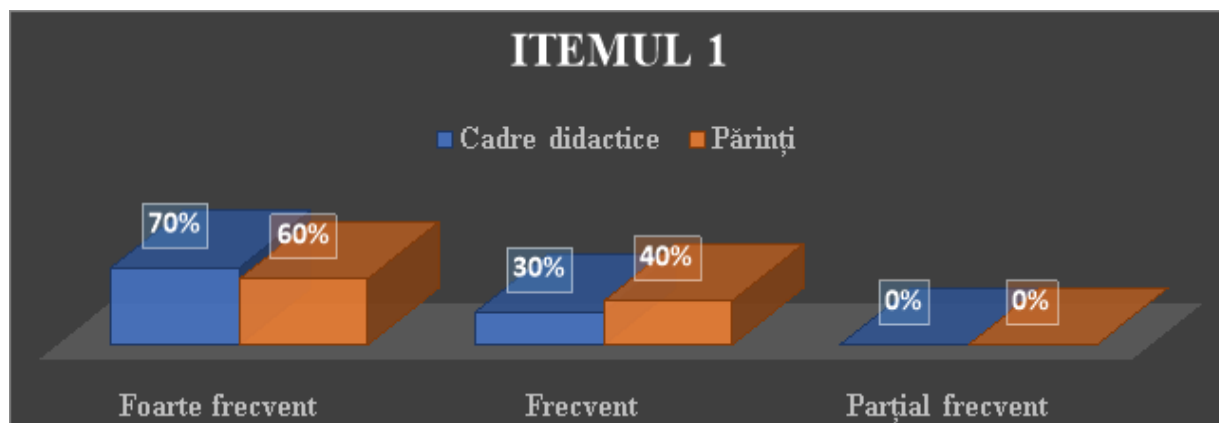

Figura 1. Rezultatele înregistrate la itemul 1

În ceea ce privește îmbunătățirea predării – învățării noțiunilor gramaticale prin aplicarea TIC-ului (la nivelul ariei limbă și comunicare), am constatat că la **Itemul 2**: „*Învățătorii claselor primare utilizează metode activ-participative la însușirea conceptelor morfologice prin aplicarea TIC-ului?*”, s-au înregistrat următoarele rezultate: 40 % dintre cadrele didactice și 35 % dintre părinți au răspuns că aplică foarte frecvent TIC-ul la utilizarea metodelor interactive în timpul predării – învățării conceptelor gramaticale.

50% dintre cadrele didactice și 55 % dintre părinți au menționat că aplică frecvent TIC-ul atunci când utilizează metodele interactive și doar 10% dintre cadre didactice și părinți au răspuns că aplică TIC-ul mai puțin frecvent la utilizarea metodelor interactive în timpul predării – învățării conceptelor gramaticale.

În baza rezultatelor obținute, constatăm că la acest item, atât cadrele didactice, cât și părinții sunt de părere că aplicarea metodelor interactive, folosind mijloacele TIC în procesul de predare – învățare a noțiunilor gramaticale, ajută elevii să ateste rezultate școlare foarte bune. Astfel, utilizarea TIC-lui în timpul lecțiilor de formare a capacităților de dobândire a cunoștințelor și de înțelegere a cunoștințelor, de aplicare și evaluare a cunoștințelor ajută elevilor să recunoască mai ușor și să aplice părțile de vorbire în procesul de comunicare.

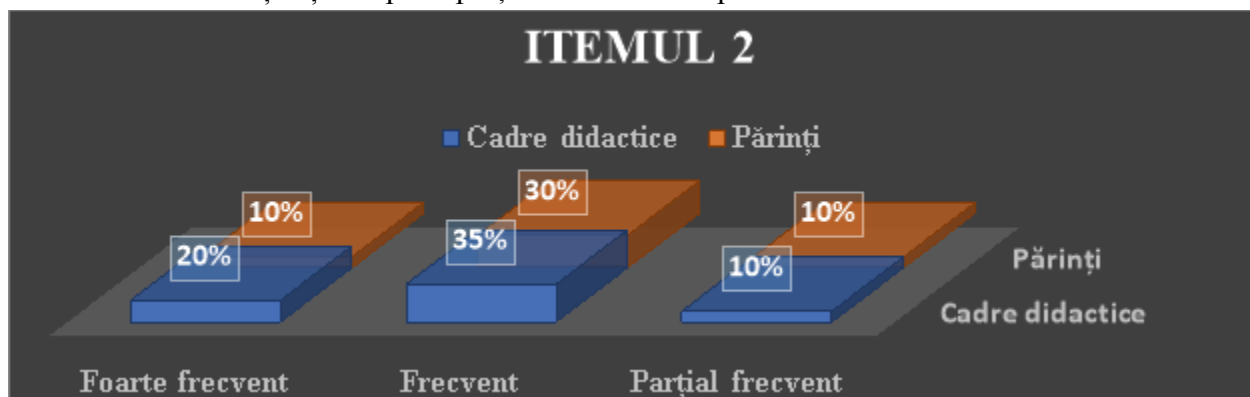

Figura 2. Rezultatele înregistrate la itemul 2

Referindu-ne la **Itemul 3**: „S-a înregistrat un progres privind rezultatele elevilor la însușirea părților de vorbire prin aplicarea metodelor interactive?”, am constatat următoarele rezultate: 30 % dintre cadrele didactice și 40% dintre părinți au susținut că s-au înregistrat rezultate școlare foarte bune, aplicând metode interactive la însușirea părților de vorbire; 50% dintre cadrele didactice și părinți au menționat că s-au înregistrat rezultate școlare bune și doar 20% dintre învățători și 10% dintre părinți sunt de părere că s-au înregistrat rezultate satisfăcătoare, utilizând metode interactive.

Astfel, aplicarea metodelor interactive la predarea – învățarea părților de vorbire este semnificativă, aceasta fiind atât părerea cadrelor didactice, cât și a părinților.

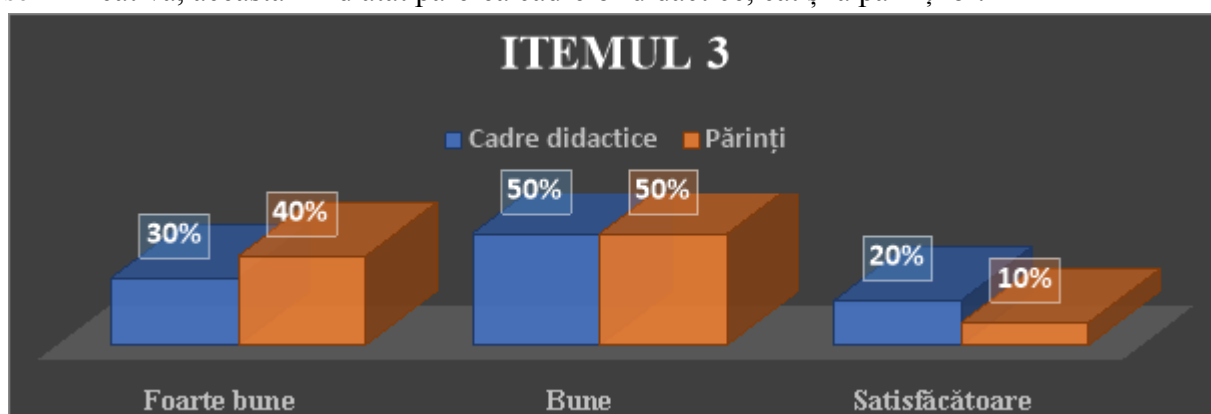

Figura 3. Rezultatele înregistrate la itemul 3.

Analizând datele sondajului la **Itemul 4**: „S-au îmbunătățit rezultatele școlare privind formarea competenței de aplicare a părților de vorbire în comunicare prin utilizarea metodelor interactive?”, constatăm că la acest item 40% dintre cadrele didactice și 30% dintre părinți susțin că rezultatele școlare privind formarea competenței de aplicare a părților de vorbire în comunicare s-au îmbunătățit în foarte mare măsură, utilizând metode interactive.

30% dintre cadrele didactice și 30% dintre părinți sunt de părere că s-au înregistrat o creștere în măsură mare a rezultatelor elevilor privind formarea competenței de aplicare a părților de

vorbire în comunicare, iar 30% dintre cadrele didactice și 40% dintre părinți susțin că se observă o creștere într-o mică măsură a rezultatelor școlare în vederea formării competenței de aplicare a părților de vorbire, utilizând metode interactive.

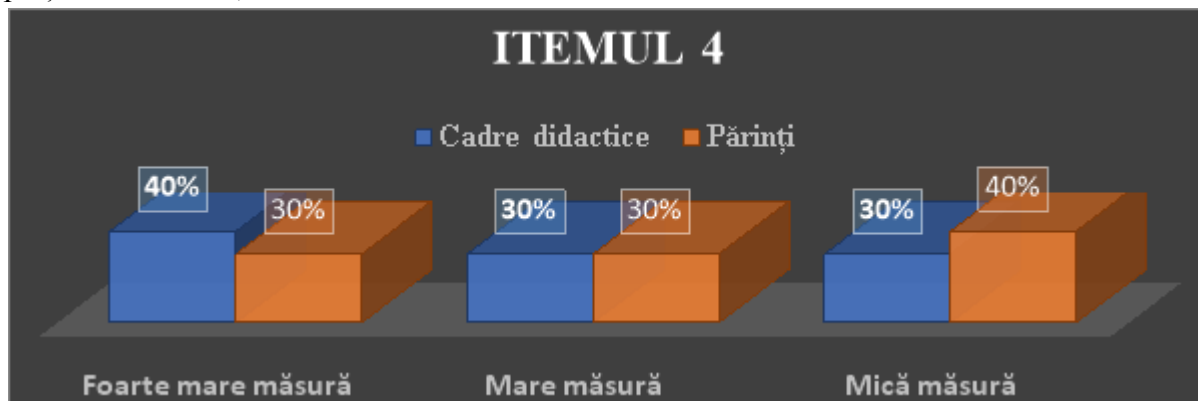

Figura 4. Rezultatele înregistrate la itemul 4

La cel de-al 5-lea Item: „Care sunt cele mai eficiente metode moderne ce ajută la formarea competenței de aplicare a părților de vorbire în mesajele emise în clasele primare?”, răspunsurile cadrelor didactice și a părinților le-am prezentat în Tabelul 1.

Tabelul 1. Metodele interactive eficiente ce contribuie la formarea competenței de aplicare a părților de vorbire în mesajele emise

Răspunsurile învățătorilor chestionați	Răspunsurile părinților chestionați
<ul style="list-style-type: none"> - Diagrama Venn - Ciorchinele - Diamantul - Cubul - Știu. Vreau să știu. Am învățat. 	<ul style="list-style-type: none"> - Chiorchinele - Diagrama Venn - Bingo

Toate metodele interactive au constituit ca argumente privind eficientizarea predării – învățării părților de vorbire prin valorificarea metodelor interactive.

În Figura 1 prezentăm cele mai eficiente metode interactive ce contribuie la eficientizarea predării – învățării părților de vorbire la lecțiile de Limbă și literatură română în clasele primare.

Figura 1. Metodele interactive eficiente pentru formarea competenței de aplicare a părților de vorbire în mesajele emise

Analizând datele obținute în rezultatul chestionării cadrelor didactice și a părinților cu privire la valorificarea metodelor interactive în predarea – învățarea părților de vorbire la nivelul învățământului primar, am constatat că învățătorii aplică diverse metode moderne și consideră că acestea contribuie la eficientizarea predării – învățării părților de vorbire. Rezultatele

înregistrate și argumentele aduse de către cadrele didactice și părinții evaluați confirmă rolul metodelor activ-participative în obținerea progresului la însușirea părților de vorbire în clasele primare.

Astfel, metodele interactive aplicate la predarea – învățarea părților de vorbire înlesnesc însușirea acestora, dezvoltă spiritul de observație și eficientizează formarea competenței de aplicare a conceptelor morfologice în comunicare.

BIBLIOGRAFIE

1. CRENGUȚA, LĂCRĂMIOARA. *Strategii didactice interactive*. București: Editura didactică și pedagogică, 2006.
2. CIOBANU, NICOLETA. *Cred în Educație. Program de formare continuă a cadrelor didactice*. București, 2019.
3. ILIE, EMANUELA. *Didactica limbii și literaturii române*. București: Editura Polirom, 2014.
4. NEACȘU, ION. *Instruire și învățare*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1999.

FORMAREA ABILITĂȚILOR PERSONALE ȘI SOCIALE ALE ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR ÎN CADRUL ORELOR DE DEZVOLTARE PERSONALĂ – EVITAREA ȘI REZOLVAREA CONFLICTELOR

*Chiriac Laura, doctorandă
UPS „Ion Creangă” din Chișinău*

CZU: 373.3.03:159.922.7

Abstract

This article presents the importance of solving conflicts in primary schools and the need to develop pupils' personal and social abilities during their personal development classes.

Key-words: personal development, conflict, abilities.

Pentru prevenirea și rezolvarea conflictelor se impune ca fiecare cadru didactic să cunoască foarte bine acest termen, respectiv cauzele și modalitățile concrete de rezolvare a acestora.

Termenul de „conflict” provine de la verbul latinesc *confligo* – „a se lupta”, „a se bate între ei”, având sensurile de ciocnire, șoc, dar și de ceartă, luptă împotriva cuiva. Multe dicționare definesc conflictul prin termeni similari violenței, ca *disensiune, fricțiune, dispută, ceartă, scandal, luptă, război*.

Din perspectivă psihologică, înțelegerea conflictului este mai ponderată și analitică, identificând și alte conflicte specifice în afară de cele clasice (extern / social și intern / psihic).

Stoica-Constantin definește conflictul social drept „orice formă modificată / afectată / negativată a relațiilor social-umane așa cum sunt ele acceptate sau așteptate în unitatea socială (grup sau comunitate) și în cultura din care fac parte actorii sociali” (Stoica-Constantin, 2004, p. 23).

Cunoașterea personalității elevului reprezintă principala sarcină a învățătorului, copilul fiind centrul lumii școlare, subiect și nu simplu obiect al educației. Activitatea de învățare își propune formarea și dezvoltarea de capacități, competențe, abilități, comportamente, atitudini și însușirea de cunoștințe.

Disciplinarea reprezintă un proces continuu de învățare prin care copilul este pregătit să învețe noi comportamente dorite și să fie responsabil de propriile acțiuni, însă prin eliminarea comportamentelor neadecvate. Comportamentul poate fi definit ca fiind totalitatea acțiunilor exercitate de copil sau adult, incluzând atât aspectele pozitive (adecvate), cât și cele negative (inadecvate). Comportamentul copilului poate fi întotdeauna motivat de o nevoie, cum ar fi cele